

Miejsce gromadzenia odpadów

Poradnik dla architektów, spółdzielców i samorządowców

Spis treści

1. Słowo wstępne	3
2. Wymiary i rodzaje pojemników na odpady zgodnie z normą PN-EN 840	6
3. Przestrzeń na odpady:	9
Wytyczne prawne	9
Wielkość przestrzeni do składowania odpadów	9
Wyznaczenie miejsca do składowania odpadów	17
4. Wymiary i układy miejsc składowania odpadów	20
5. Odpady bio, kompostowanie	22
6. Przestrzeń na „gabaryty” i kartony	23
7. Pojemniki półpodziemne – alternatywa dla zabudowy wielorodzinnej	24
8. Dostępność dla mieszkańców	26
9. Edukacja mieszkańców	27
10. Spis przywołanych norm i publikacji	29

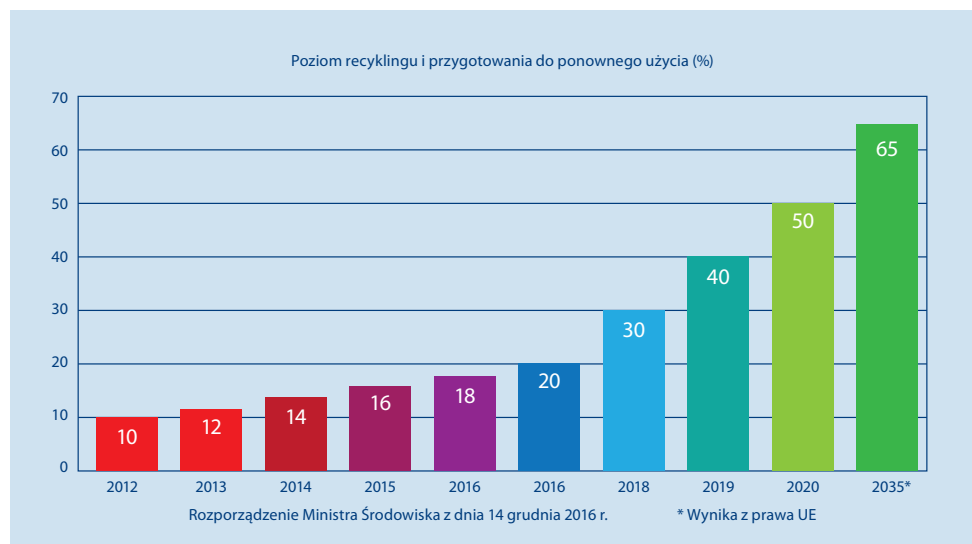

Jednym z największych wyzwań dzisiejszej cywilizacji jest zalewająca nas fala odpadów. Zgodnie ze statystykami produkujemy ich z roku na rok coraz więcej. Ich rosnąca liczba to nie tylko większe obciążenie dla naszej kieszeni, ale także więcej zasobów wykorzystywanych do produkcji np. opakowań (wody, energii, surowców pierwotnych) i niestety większa ingerencja w stan środowiska naturalnego.

Zgodnie z tzw. **piramidą postępowania z odpadami**, czyli zaleceniami europejskimi co do najlepszych sposobów radzenia sobie z morzem marnotrawionego plastiku czy papieru, przede wszystkim powinniśmy ograniczać ich produkcję i używanie. Świadomy konsument powinien również wybierać te produkty, w produkcji których wykorzystano surowce wtórne i stosowano zasady ekoprojektowania.

Kolejną wskazówką jest powtórne wykorzystanie posiadanych rzeczy, np.: słoików, papieru, ubrań. W końcu jako trzeci w kolejności sposób postępowania z odpadami na piramidzie znajdziemy recykling, czyli odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje. Odzysk taki możliwy jest tylko wówczas, gdy przetwarzany surowiec jest wystarczająco dobrej jakości tj. niezanieczyszczony, a nie jest to możliwe bez udziału mieszkańców i właściwej segregacji w domach.

W celu wzmocnienia starań krajów europejskich w obszarze budowania kultury recyklingu Unia Europejska wyznaczyła konkretne **poziomy odzysku** poszczególnych frakcji, które każdy kraj, w tym Polska, powinny osiągać. Poziomy te regularnie rosną, od 10% w 2012 roku do 50% w 2020 roku i 65% w 2035 roku.

W przypadku nieosiągnięcia przez gminę zakładanych tonaży, musi się ona liczyć z karami, na które finalnie złoży się każdy z mieszkańców. Stąd obowiązek segregowania odpadów przez wszystkich mieszkańców i dotkliwe kary finansowe za brak segregacji.

Niniejszy poradnik powstał jako jedno z narzędzi wspierających osiągnięcie powyższych celów. Jego powstanie możliwe było dzięki kilkumiesięcznej pracy łączonych sił: architektów, samorządowców i komunalników – wszystkie te grupy są jednocześnie beneficjentami płynącej z niego wiedzy.

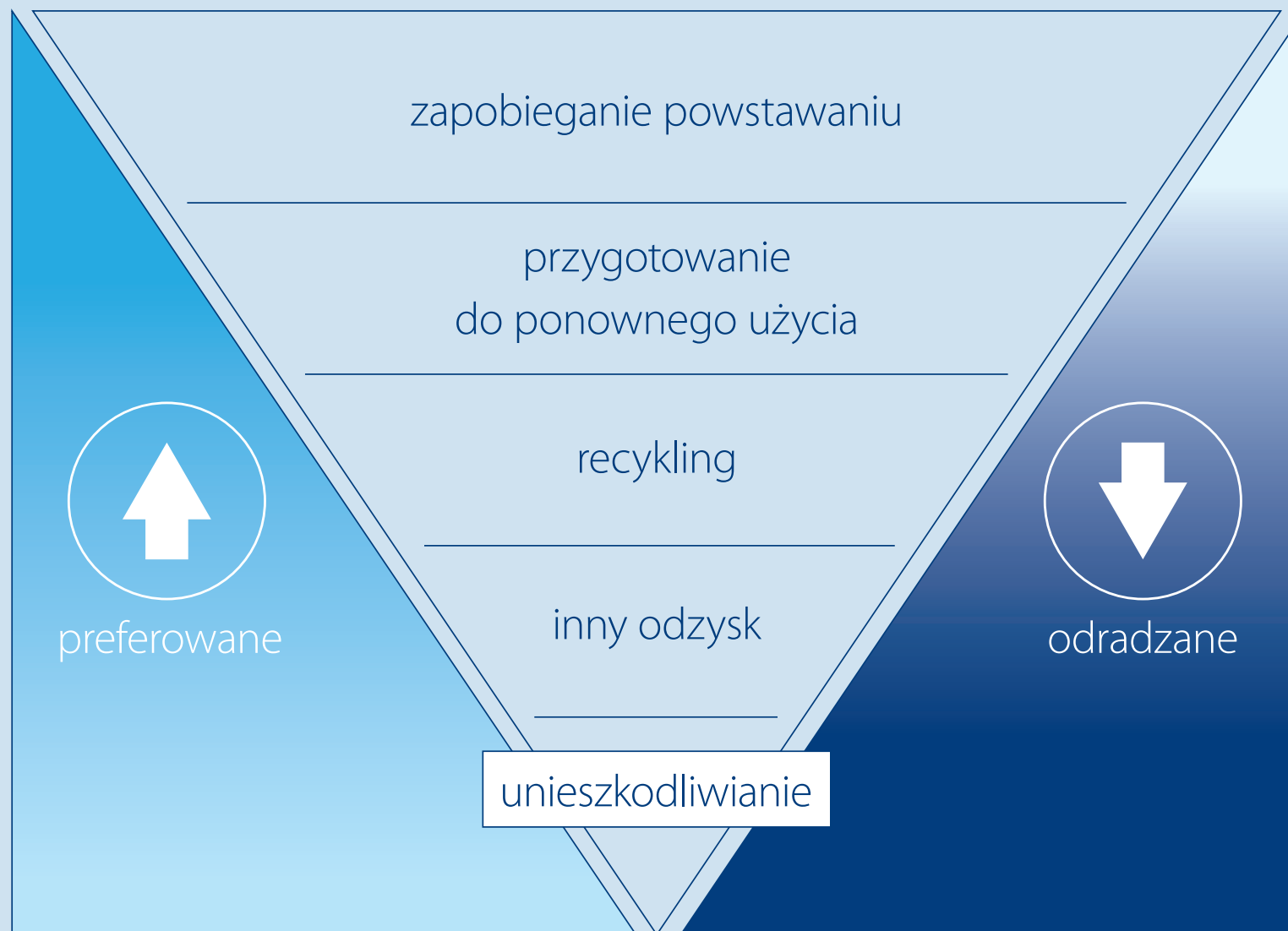
Zespół projektowy

Wojciech Gwizdak
Izba Architektów
Rzeczypospolitej Polskiej

Grzegorz Mazurkiewicz
Naczelnik Wydziału Kształtowania
Środowiska UM Katowice

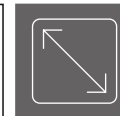
Magdalena Sułek-Domańska
Dyrektor ds. komunikacji
ENERIS Surowce

Hierarchia postępowania z odpadami

Wymiary i rodzaje pojemników na odpady zgodnie z normą PN-EN 840

Zgodnie z obowiązującym w kraju prawem każdy mieszkaniec powinien segregować odpady do 5 oddzielnych pojemników oznaczonych kolorami w zależności od frakcji (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. z 2017 poz. 19)).

W Polsce używamy pojemników opisanych w normach:

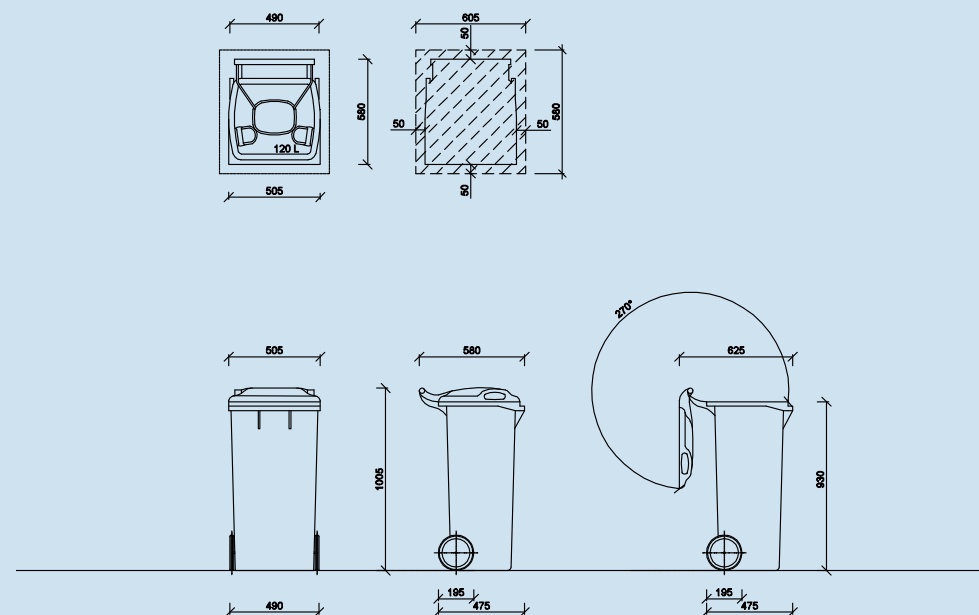
- PN-EN 840-1:2004,
- PN-EN 840-2:2004,
- PN-EN 840-3:2004.

Najczęściej używa się pojemników o pojemności 120 l, 240 l oraz 1100 l w 2 odmianach:

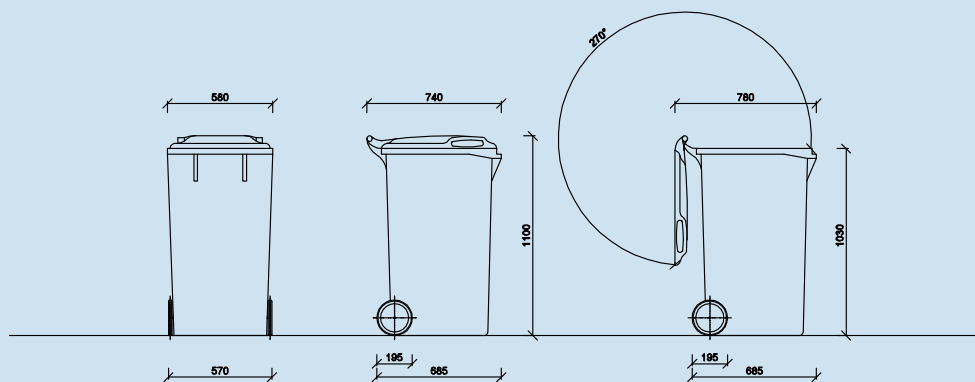
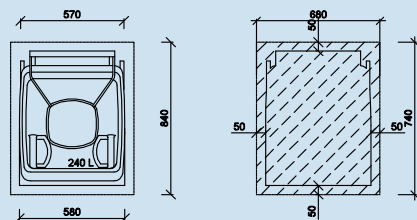
- rysunek pojemnik 120 l (norma PN-EN 840-1:2004) str. 6
- rysunek pojemnik 240 l (norma PN-EN 840-1:2004) str. 7
- rysunek pojemnik 1100 l z pokrywą płaską (norma PN-EN 840-2:2004) str. 7

Należy jednak pamiętać, że każda z firm obsługujących rejon, dzielnicę, gminę lub miasto może używać innych pojemników. Różne mogą być też pojemniki dla różnych frakcji.

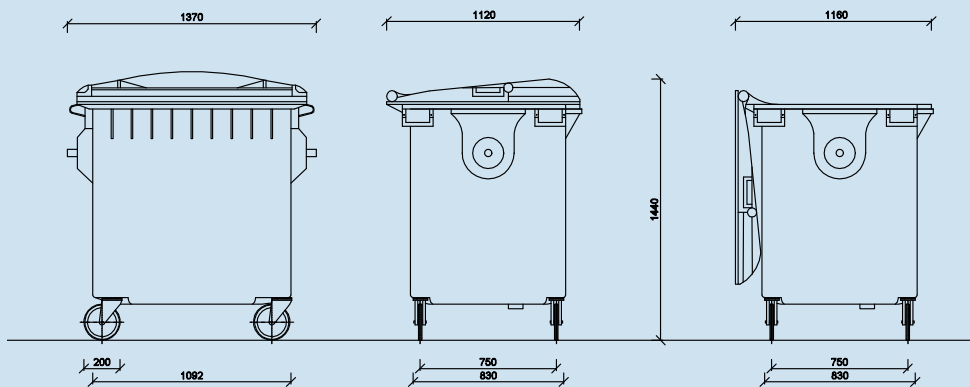
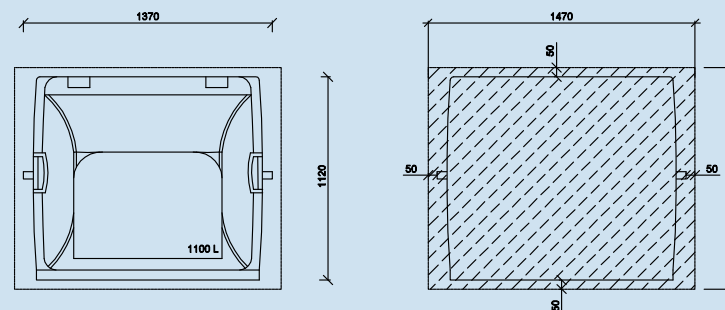
Pojemnik o pojemności 120 l

Pojemnik o pojemności 240 l

Pojemnik o pojemności 1100 l

TEREN
PRYWATNY
MONITOROWANY

Przestrzeń na odpady

Wytyczne prawne

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie dotyczące zasad projektowania miejsc na gromadzenie odpadów stałych jest Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz.U. z 2019 poz. 1065 z późn. zm.), które w § 22-24 mówi m. in. o zadaszeniu miejsc gromadzenia odpadów stałych i utwardzeniu nawierzchni, a także o odległości pojemników od okien i drzwi do budynków oraz sąsiadujących działek (§ 23).

Odległość miejsc do gromadzenia odpadów stałych:

- 10 m – od okien i drzwi do budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi,
- 3 m – od granicy działki budowlanej,
- 10 m – od placu zabaw dla dzieci, boisk dla dzieci i młodzieży oraz miejsc rekreacyjnych.

Dokumentami, po które warto sięgnąć, są też międzynarodowe wytyczne i certyfikaty środowiskowe np. BREEAM.

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem należy przewidzieć miejsca na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem możliwości ich segregacji:

- na wytyczonej przestrzeni muszą znajdować się kontenery o wielkości zgodnej z lokalnymi przepisami LUB – gdy prawo nie opisuje wielkości kontenerów, zakłada się 100 l na mieszkanie z 1 sypialnią oraz dodatkowo 70 l na każdą sypialnię,
- obszar powinien znajdować się na powierzchni gruntu,
- powinien być łatwo dostępny dla mieszkańców.

Wielkość przestrzeni do składowania odpadów

W praktyce problemem jest określenie wielkości przestrzeni potrzebnej na miejsce składowania odpadów i co się z tym wiąże liczby pojemników na odpady. Ze względu na zmienną częstotliwość odbioru odpadów dla każdej z 5 frakcji oraz ze względu na różne pojemności stosowanych pojemników ich liczbę należy uzgodnić z odbiorcą odpadów, który będzie obsługiwał lub obsługuje nieruchomość. Dotyczy to zarówno budynków dopiero projektowanych, jak i przestrzeni remontowanej.

Jeśli liczby pojemników nie można ustalić w inny sposób, należy ją wyznaczyć za pomocą wzoru:

$$Pp (l) = \frac{Rpo (kg) \times M}{Gno (kg/m^3)} \times \frac{Co (tyg.)}{52 (tyg.)}$$

Pp (l) – łączna pojemność pojemników wyrażona w litrach (1 m³ = 1000 litrów). Liczba pojemników minimum 5, po jednym dla każdej z frakcji. Typy pojemników należy uzgodnić z odbiorcą odpadów obsługującym rejon inwestycji.

Rpo (kg) – roczna produkcja odpadów przez mieszkańca wyrażona w kilogramach. Ilość produkowanych przez mieszkańca odpadów różni się znacząco w zależności od województwa, wielkości miejscowości/miasta, charakteru dzielnicy. Przyjętą liczbę należy skonsultować z lokalnym odbiorcą odpadów.

Statystyczny Polak produkuje z roku na rok coraz więcej odpadów:

Rok	Średnioroczna produkcja odpadów na 1 mieszkańca rocznie
2016 r.	303 kg
2017 r.	311 kg
2018 r.	325 kg
2019 r.	332 kg

M – liczba mieszkańców. W przypadku projektowanej zabudowy należy założyć, że liczba mieszkańców odpowiada liczbie łóżek w sypialniach w projektowanej zabudowie.

Gno (kg) – gęstość nasypowa odpadów wyrażona w kilogramach. Gęstość nasypowa różni się w zależności od wielkości gminy/miasta, charakteru zabudowy dzielnicy, a przede wszystkim od frakcji odpadów. Przyjętą liczbę należy skonsultować z lokalnym odbiorcą odpadów. Bardzo szacunkowo można założyć, że średnio wartość ta wynosi 180 kg/m^3 , pamiętając, że np. odpady szklane potrafią ważyć nawet 400 kg/m^3 .

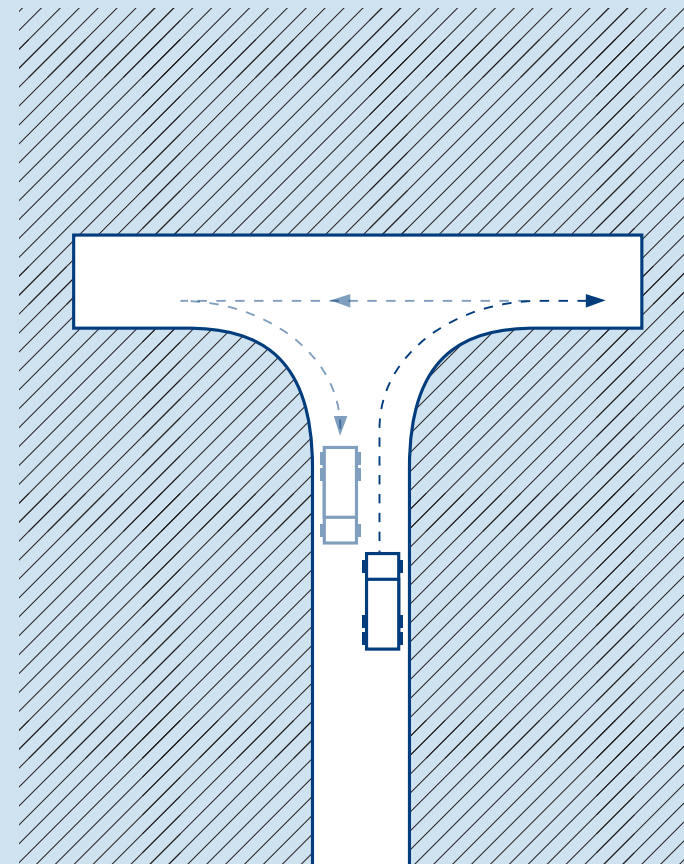
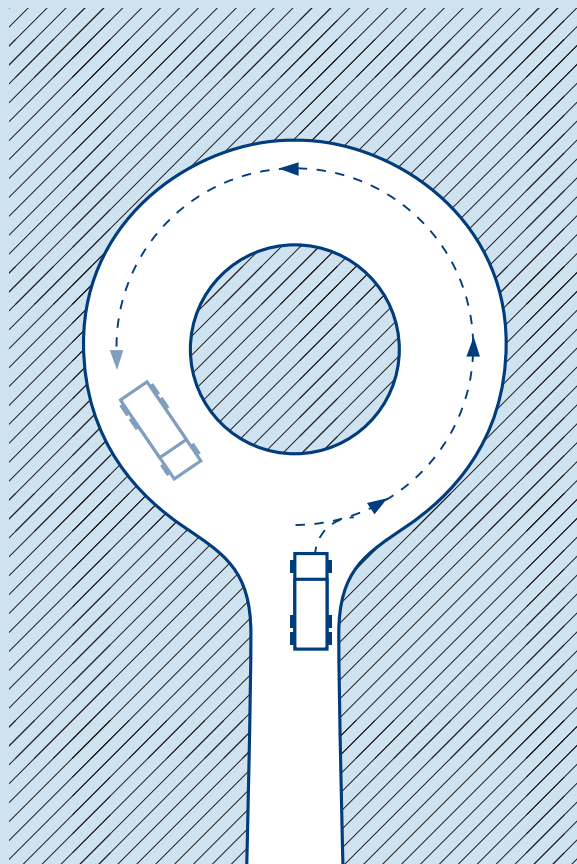
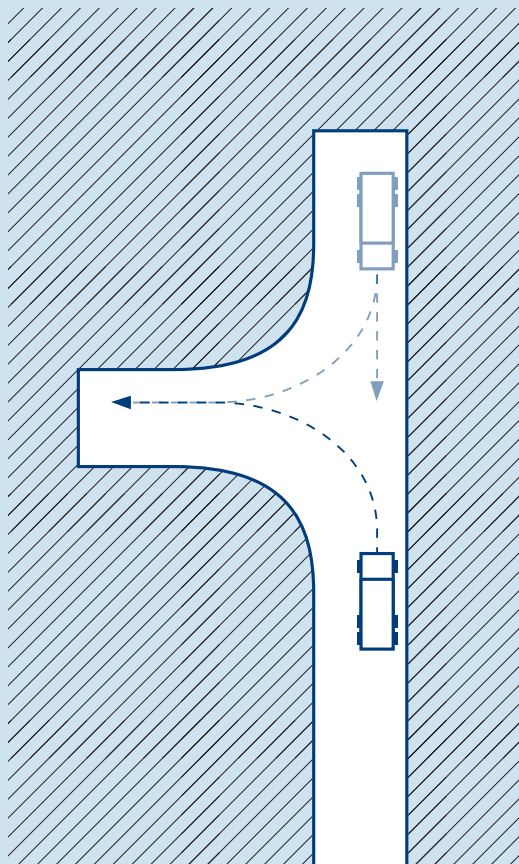
Rodzaj odpadu	Gęstość nasypowa
zmieszane komunalne	ok. $180\text{--}250 \text{ kg/m}^3$
biodegradowalne	ok. $200\text{--}300 \text{ kg/m}^3$
szkło	ok. $300\text{--}400 \text{ kg/m}^3$
papier, tektura	ok. $60\text{--}200 \text{ kg/m}^3$
tworzywa sztuczne	ok. $25\text{--}80 \text{ kg/m}^3$

Co (tyg.) – częstotliwość odbioru odpadów ustalana jest przez każdą gminę indywidualnie i jest wyrażona w tygodniach. Ze względu na różne terminy odbioru różnych frakcji należy przyjąć częstotliwość dla odpadów zmieszanych.

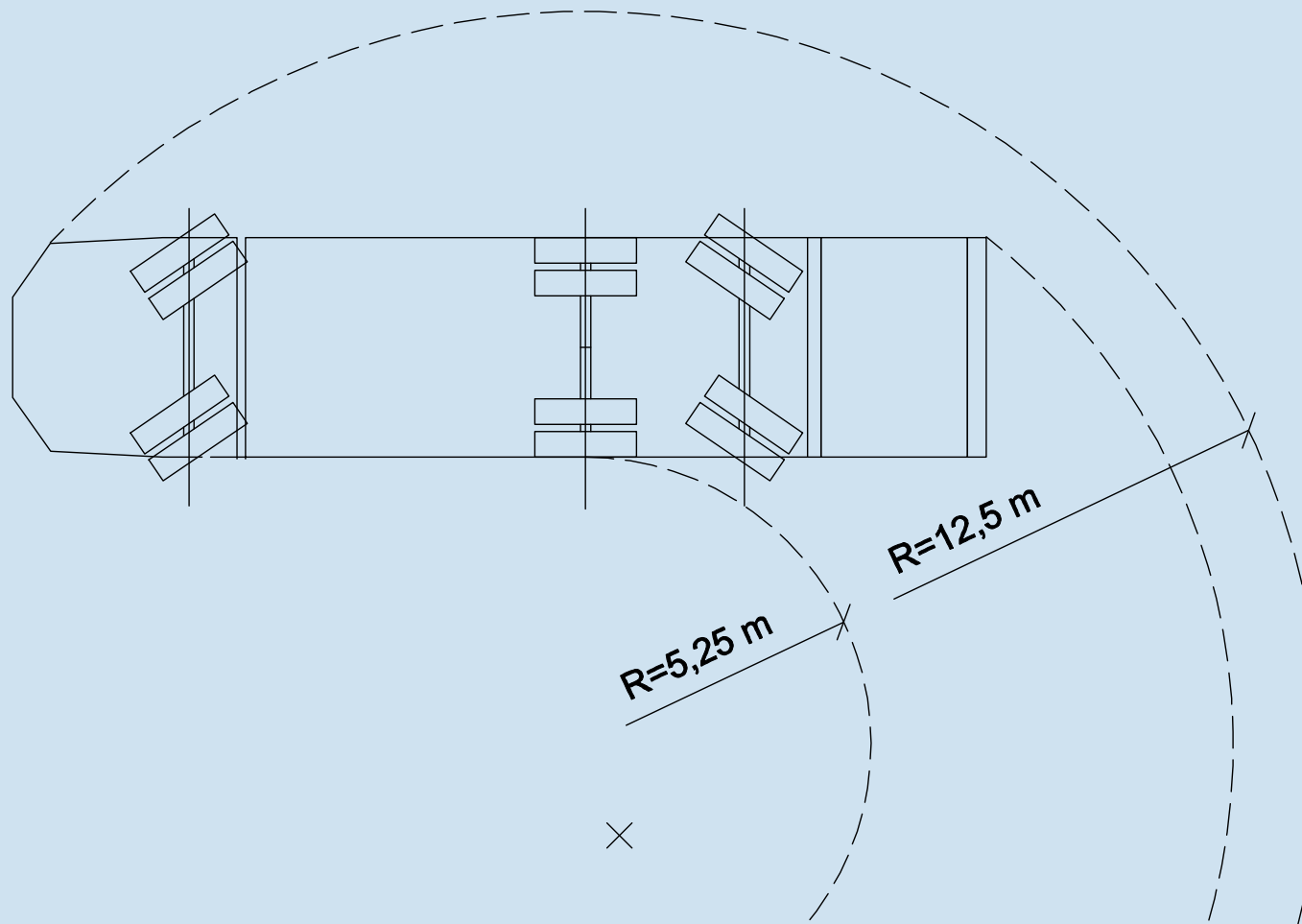
Wskazane jest, by ogólną liczbę i rodzaj pojemników przewidzianych dla każdej z frakcji uzgodnić z firmą obsługującą daną gminę (często to właśnie firmy odbierające odpady odpowiadają za dostarczenie pojemników).

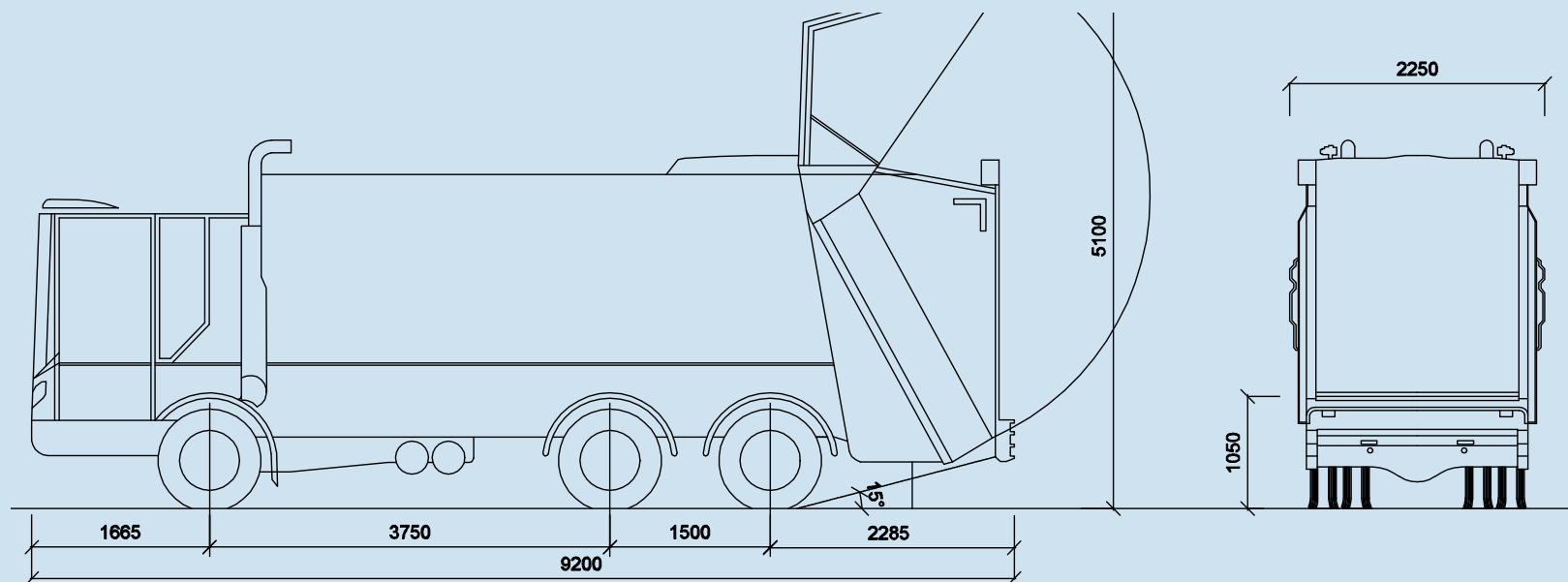
Usytuowanie miejsca do składowania odpadów - dojazd

Skrętność pojazdu bezpylnego (śmieciarki)

Pojazd bezpylny (śmieciarka) - przykładowe wymiary

Żywy kamień z alga antybakteryjnych

Żywy kamień z alga antybakteryjnych to naturalny, ekologiczny sposób na czyszczenie powierzchni zewnętrznych. Algi wytwarzają substancje, które zapobiegają rozwojowi bakterii i grzybów. Dzięki temu kamień jest idealnym rozwiązaniem do zastosowania w miejscach publicznych, takich jak: wejścia do budynków, schody, chodniki, aleje, plac zabaw, itp.

Żywy kamień z alga antybakteryjnych jest łatwy w montażu i użytkowaniu. Wystarczy przyczepić go do powierzchni, na którą chcemy go zamontować. Dzięki temu kamień jest idealnym rozwiązaniem do zastosowania w miejscach publicznych, takich jak: wejścia do budynków, schody, chodniki, aleje, plac zabaw, itp.

Żywy kamień z alga antybakteryjnych jest idealnym rozwiązaniem do zastosowania w miejscach publicznych, takich jak: wejścia do budynków, schody, chodniki, aleje, plac zabaw, itp.

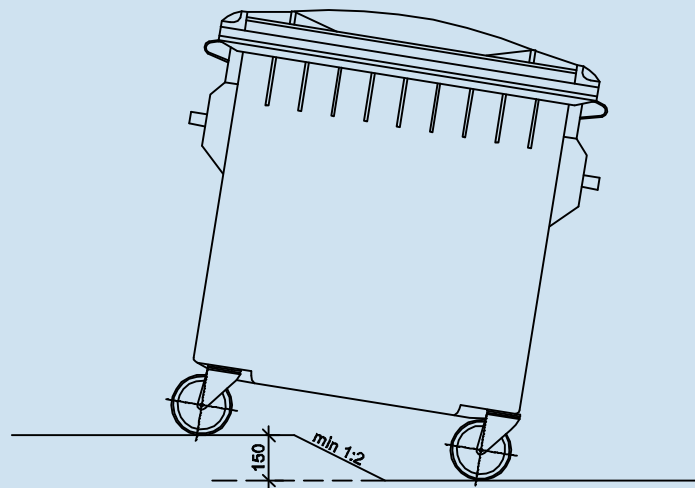
Wyznaczenie miejsca do składowania odpadów

Projektując altany należy pamiętać również o:

- **usytuowaniu altany przy szlaku komunikacyjnym dla mieszkańców** (przy chodniku) ale jednocześnie przy drodze, tak, by duża śmieciarka (ok. 17 ton wagi bezzaładunku, 8 metrów długości i 3 metry szerokości) była w stanie podejść i odebrać odpady oraz wycofać bez zagrożenia uszkodzenia mienia: samochodów czy infrastruktury,
- **wyraźnym oznaczeniu miejsca postojowego dla śmieciarki** (koperta, słupki metalowe lub gumowe, uniemożliwiające parkowanie samochodów osobowych przed altanami śmietnikowymi),
- tzw. „**martwych polach**” w śmieciarkach - to ograniczone pole widzenia kierowcy śmieciarki wynikające z konstrukcji tego ogromnego pojazdu,
- na drodze dojazdu **nie powinno być niskich drzew**, których gałęzie mogłyby zagrozić bezpieczeństwu systemu hydraulicznego śmieciarki znajdującego się na dachu pojazdu,
- **zachowaniu zasad dotyczących nachylenia powierzchni**, najlepiej nie więcej niż 5% (5cm na metr długości), co związane jest z wytycznymi BHP dla pracowników komunalnych (Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (Dz.U. 2018 poz. 1139)),
- **utwardzeniu terenu** prowadzącego do altany i w samym pomieszczeniu - powinien też on być **bez progów i wyłobień** utrudniających prowadzenie ważącego nawet 350 kg pojemnika,
- **ustawieniu drzwi do altan**, tak aby otwierały się na zewnątrz i nie blokowały możliwości wyciągnięcia pojemnika - dobrą praktyką jest montowanie drzwi z ograniczonym dostępem (zamykane na klucz lub na kod),
- **zabezpieczeniu altany przed zwierzętami** tj. szczury i ptaki (np.: zadaszenie, szczelne ściany),
- **dostępie światła dziennego** i zamontowaniu oświetlenia typu czujki ruchu pomagające w wyrzucaniu odpadów w porze wieczornej.

Nachylenie powierzchni

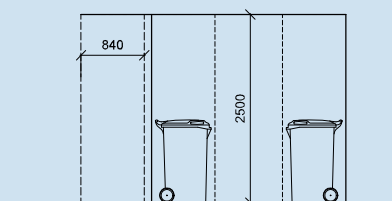
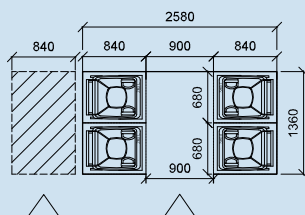
Progi nie większe niż 2 cm, Pochylnia 1:2

Wymiary i układy miejsc składowania odpadów

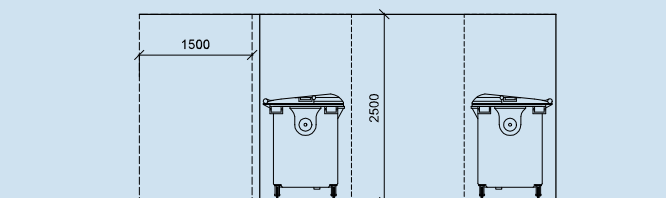
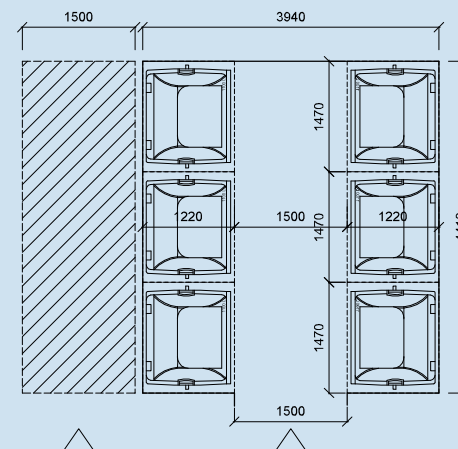

Wymiary i układ miejsc na odpady powinny umożliwić rozmieszczenie pojemników na 5 frakcji.

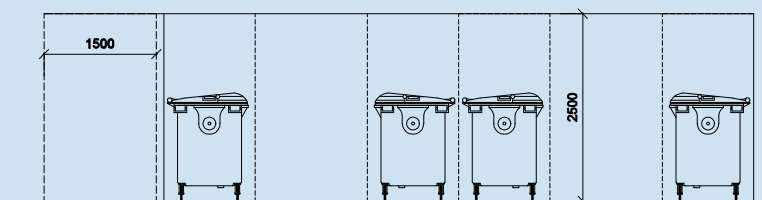
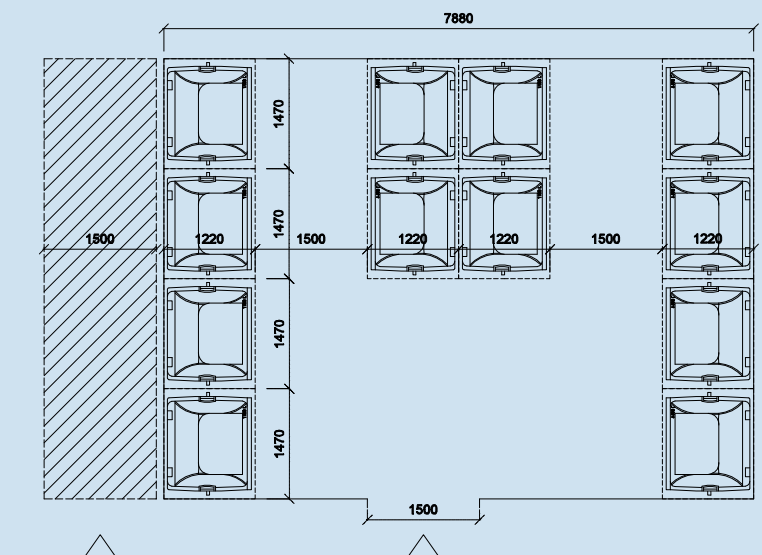

Oddzielny
kompostownik
na bioodpady

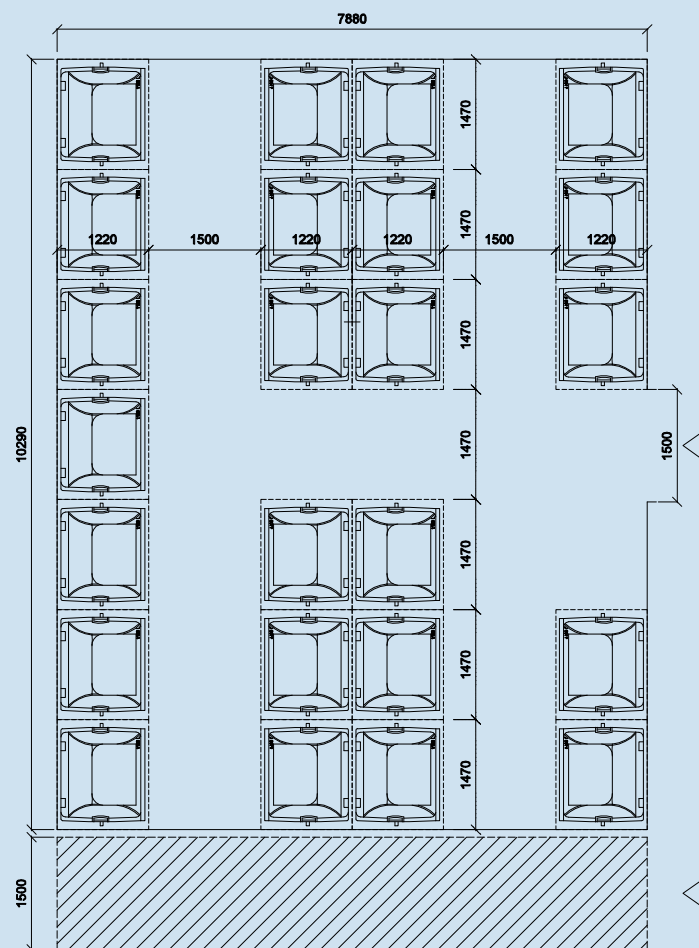
4 mieszkańców

100 - 120 mieszkańców

250 mieszkańców

500 mieszkańców

Odpady bio, kompostowanie

Kompostowanie odpadów bio jest najbardziej ekologicznym sposobem przekształcania tej frakcji odpadów. Choć kompostowniki w zabudowie wielorodzinnej są jeszcze rzadkością, to dobry sposób na oszczędności finansowe (gminy oferują zniżki w opłacie za odbiór odpadów w przypadku deklaracji kompostowania) i sposób na pozyskanie wartościowego surowca do użytkowania terenów zielonych (czas rozkładu to 6–24 miesiące).

Wielkość kompostownika powinna zależeć od liczby mieszkańców. Można skorzystać z kompostowników gotowych lub przygotować samemu, trzymając się poniższych zasad, takich jak:

- kłapa zamykająca kompostownik dla uniknięcia gromadzenia się gryzoni czy ptaków,
- wywietrzniki napowietrzające,
- przepuszczalne dno z warstwą drenażową (kompostownik powinien być wkopany na ok. 20 cm, wyłożony warstwą drenażową np.: gałęziami),
- kłapa w dolnej części umożliwiająca wybranie gotowego kompostu.

Kompostownik najlepiej postawić w miejscu zacienionym, osłoniętym przed mocnym słońcem, bezwietrznym. Zazwyczaj konieczne jest zaplanowanie co najmniej dwóch kompostowników użytkowanych jeden po drugim w tym samym czasie.

Należy pamiętać o właściwym użytkowaniu kompostownika m.in. wrzucaniu wyłącznie odpadów pochodzenia roślinnego i bez plastikowych worków oraz okresowym podlewaniu zawartości kompostownika w celu przyspieszenia procesów w nim zachodzących.

Przestrzeń na „gabaryty” i kartony

Nawet dobrze zaprojektowane miejsce na odpady, mieszczące wystarczającą liczbę pojemników, nie spełni swojej funkcji, jeśli będzie zagrażone dywanami, kartonami po sprzęcie RTV/AGD, starymi meblami, oponami. Stąd wyznaczenie oddzielnej przestrzeni na te odpady jest istotnym elementem utrzymania czystości i porządku w przestrzeni publicznej:

- powierzchnia taka powinna być wystarczająco duża, by zmieścić odpady typu wersalka (sugerowana wielkość minimalna to 2x2 metry),
- powierzchnia powinna być wybetonowana, najlepiej zadaszona – dzięki czemu odpady nie będą nasiąkały wodą i traciły wartości jako surowiec wtórny,
- wielkość drzwi powinna uwzględnić wnoszenie dużych mebli i pudeł, stąd otwór wejściowy powinien mieć wymiary 200 x 120 cm,
- miejsce to powinno mieć właściwe oznaczenie oraz być opatrzone informacją o dniach odbioru odpadów i zakazie pozostawiania odpadów tj. elektrośmieci czy odpadów poremontowych,
- wejście do takiego pomieszczenia powinno być zabezpieczane przed zastawianiem samochodami i dawać możliwość dojechania samochodem ciężarowym, jak również manewrowania przenoszonymi odpadami.

Pojemniki półpodziemne – alternatywa dla zabudowy wielorodzinnej

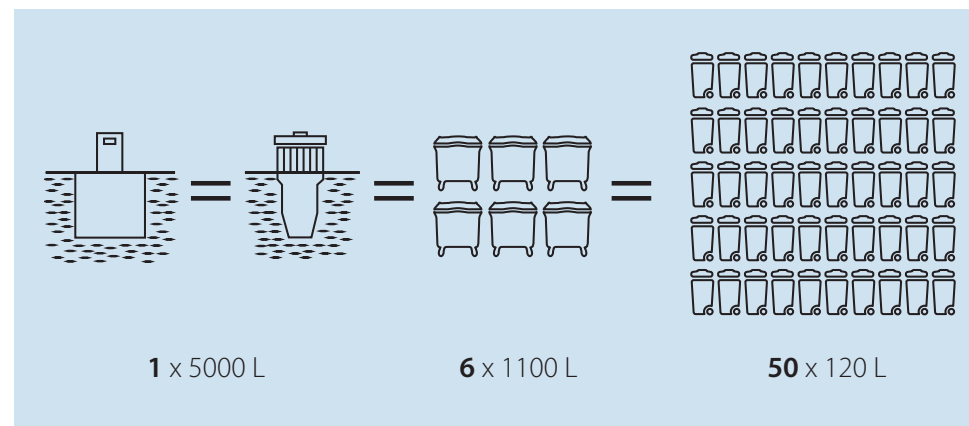
Na dużych osiedlach czy we wspólnotach mieszkaniowych, ze znacznym zagęszczeniem mieszkańców na stosunkowo niedużym obszarze, wytwarzane są proporcjonalnie duże ilości odpadów. Jednostki te borykają się często z brakiem wystarczającej ilości miejsca na podstawienie odpowiedniej liczby pojemników i budowę odpowiedniej wielkości miejsc składowania odpadów. Dla miejsc takich nie jest również możliwe nieograniczone zwiększanie częstotliwości odbioru odpadów m.in. ze względu na wzrost kosztów obsługi.

W takich przypadkach dobrym rozwiązaniem są pojemniki półpodziemne. Część podziemna stanowi ponad 2/3 konstrukcji takiego pojemnika. Do jego obsługi ze strony firmy odbierającej odpady nie jest konieczne inwestowanie w dodatkowy specjalistyczny tabor. W wielu przypadkach możliwe jest wykorzystanie pojazdów służących do opróżniania pojemników typu „dzwon”. Również montaż takich pojemników nie nastręcza trudności ekipie budowlanej, a formalności sprowadzają się do zgłoszenia budowlanego.

Atutem jest również wysoka estetyka miejsca gromadzenia odpadów (można je wkomponować nawet w tereny zielone/rekreacyjne), brak konieczności budowy altany śmietnikowej, duże możliwości „oprządkowania” takiego pojemnika w czujniki zapewnienia, zamki elektryczne, ograniczenie bytowania gryzoni i osób postronnych. Duże znaczenie będą miały również względy ekonomiczne. Mimo konieczności poniesienia początkowych nakładów związanych z zakupem i montażem pojemników, wydatek taki szybko się zrekompensuje przez wydajność takiego rozwiązania.

Przyjmuje się, że pojemnik półpodziemny o objętości 5 m³ może zastąpić 6 pojemników o pojemności 1100 litrów.

Można przyjąć, że w zależności od producenta i objętości pojemnika średnica pojemnika 5 m³ wynosi od 1,70 m do 2,00 m; dla pojemnika 3 m³ około 1,60–1,70 m. Oczywiście ustalając niezbędne miejsce dla montażu, trzeba też uwzględnić przestrzenie między pojemnikami. Dla pełnego komfortu użytkownika odstępy pomiędzy pojemnikami powinny wynosić minimum 45–50 cm. Głębokość osadzenia to około 130 cm.

Pojazd odbierający odpady z pojemników półpodziemnych musi mieć zapewnioną przestrzeń manewrową o długości minimum 18 m, najlepiej z możliwością wyjeżdżania przodem (bez potrzeby cofania), dojazd do pojemników winien być tak dostosowany, by samochód odbierający można ustawić równolegle do krawędzi jezdni, a jednocześnie żuraw HDS wysuwać pod kątem 90 stopni do pojazdu – wówczas ramię HDS może skutecznie podnosić pojemniki oddalone od samochodu odbierającego maksymalnie 7 m – jest to optymalna wersja usytuowania takich pojemników.

Przestrzeń nad obsługiwanymi pojemnikami musi być wolna od kabli, gałęzi. Samochód odbierający jest najczęściej pojazdem bezpylnym, niskopodwoziowym o masie DMC 26 t, więc droga dojazdowa powinna być równa, utwardzona w taki sposób, aby przyjąć bezproblemowo masę pojazdu wraz z ładunkiem. Przy odbiorze pojemników w systemie HDS wskazane jest, aby teren był równy, dopuszczalne są niewielkie wzniesienia o nieznacznym kącie nachylenia gruntu.

Dostępność dla mieszkańców

Zgodnie z treścią Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2020 poz. 1439), każda gmina powinna zadbać o możliwość segregowania odpadów przez wszystkich mieszkańców, także tych z niepełnościami.

Niestety wysokość pojemników, ciężkie klapy i brak porządku w altanach nie sprzyjają temu zadaniu. Projektując przestrzeń na odpady, należy kierować się zasadami projektowania uniwersalnego. W przypadku osób z niepełnosprawnością wzroku na rynku funkcjonują **specjalne naklejki „Segreguję - nie widzę przeszkód”**, które wspierają takich mieszkańców w segregacji. Przyklejone zawsze w prawym górnym rogu pomagają zidentyfikować frakcję odpadów w danym pojemniku.

Innym sposobem na zapewnienie dostępu do segregacji dla tej grupy użytkowników jest **ustawienie pojemników zawsze w tej samej kolejności**. Konieczne jest wówczas oznaczenie miejsc na poszczególne pojemniki tablicami informacyjnymi czy kolorem na posadzce tak, by za każdym razem nawet nowi pracownicy firm komunalnych nieznający zwyczajów danego osiedla odstawiali pojemniki w wymuszony oznaczeniami sposób.

Edukacja mieszkańców

Sposób segregowania na 5 frakcji reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z 29 grudnia 2016 roku w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. 2017 poz. 19). Znajomość zasad dzielenia odpadów jest obowiązkiem każdego mieszkańca, warto je utrzymywać stosując:

- tablice informacyjne na altanach,
- właściwe oznaczenie pojemników,
- informacje o sposobie oddania do zagospodarowania odpadów gabarytowych (oznaczenie miejsca składowania odpadów lub informacja o możliwości oddania ich do najbliższego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych),
- zakaz pozostawiania odpadów niebezpiecznych, poremontowych, pobudowlanych, elektrośmieci czy gabarytowych – w zależności od miejscowych regulacji,
- ograniczenie możliwości parkowania przed altanami np.: poprzez wyznaczenie kopert dla śmieciarek lub umiejscowienie słupków ograniczających parkowanie przed altaną,
- informacje dla mieszkańców o zasadach korzystania z miejsc składowania odpadów, tj. konieczność zachowania czystości czy zakazie składowania odpadów gabarytowych poza terminami ich odbioru,
- dodatkowe elementy jak skrzynki na baterie i akumulatory przenośne.

Materiały graficzne można pobrać bezpłatnie ze strony www.5frakcji.pl

ZASADY KORZYSTANIA Z NASZEJ ALTANY!

PAPIER

Wrzucamy!

Gazety i czasopisma,
książki w miękkich okładkach,
papierowe torby, pudełka papierowe
i kartony, papier biurowy i zeszyty.

Nie wrzucamy!

Brudnego i tłustego papieru, kartonów
po mleku i napojach, papieru
faksowego i termicznego, paragonów,
pieluch i materiałów higienicznych, tapet,
worków po mat. budowlanych, papieru
z folią, segregatorów z okuciami.

SZKŁO

Wrzucamy!

Czyste szklane butelki, słoiki po napojach
i jedzeniu, butelki po napojach
/ olejach roślinnych, szklane opakowania po
kosmetykach.

Nie wrzucamy!

Szkła stołowego, okiennego, fajansu,
ceramiki, luster, żarówek, szkła
żaroodpornego/okularowego,
szyb samochodowych, reflektorów,
zniczy z woskiem, termometrów
i strzykawek, monitorów
i lamp elektronicznych.

TWORZYWA SZTUCZNE I METALE

Wrzucamy!

Plastikowe/aluminiowe butelki, plastikowe
zakrętki/kapsle, plastikowe torebki
/opakowania, opakowania po sokach,
metale kolorowe/drobny złom,
puszki aluminiowe i stalowe,
metalowe narzędzia, czysty styropian.

Nie wrzucamy!

Butelek z ich zawartością,
pojemników po tłustych substancjach,
opakowań po lekach,
opakowań po wyrobach garmażeryjnych,
olejach, smarach, środkach owadobójczych,
aerozalach, zabawek,
brudnego styropianu.

BIOODPADY

Wrzucamy!

Resztki warzyw i owoców, obierki,
fusy po herbacie i kawie, skorupki jajek,
lupiny orzechów, liście, gałęzie,
ściętą trawę i trociny,
kwiaty doniczkowe i cięte.

Nie wrzucamy!

Resztek mięsa, kości, odchodów
zwierzęcych, leków, pieluch i art.
higienicznych, popiołu, ziemi i kamieni,
worków z odkurzacza, papierosów,
niedopalków, drewna impregnowanego,
płyt wiórowych i MDF.

ZMIESZANE

Wrzucamy!

Zużyte środki higieny osobistej,
zatłuszczony papier / folię,
odchody zwierząt domowych, szkło
stołowe, skórę, gumę, worki od odkurzacza,
papierosy, pędzle, pisaki i długopisy.

Nie wrzucamy!

Mat. budowlanych
i rozbiórkowych, odpadów
wielkogabarytowych, baterii, sprzętu
elektrycznego i elektronicznego,
opakowań po farbach, lakierach,
opakowań po środkach ochrony roślin.

Nie zastawiaj
dojazdu
do altany!

Wygląd
tej altany
zależy
od Ciebie!

Odpady,
których nie można
składować w tej
altanie oddaj
do punktu
PSZOK

LOKALIZACJE PUNKTÓW SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI
ODPADÓW KOMUNALNYCH (PSZOK):

Miejsce na wpisanie właściwego adresu

Spis przywołanych norm, przepisów i publikacji

- Norma PN-EN 840-1:2004 Ruchome pojemniki na odpady, Część 1: Pojemniki dwukołowe o pojemności do 400 l do grzebieniowych mechanizmów załadowniczych, Wymiary i konstrukcja.
- Norma PN-EN 840-2:2004 Ruchome pojemniki na odpady, Część 2: Pojemniki czterokołowe o pojemności do 1300 l z płaską (płaskimi) pokrywą (pokrywami) do obrotowych i/lub grzebieniowych mechanizmów załadowniczych, Wymiary i konstrukcja.
- Norma PN-EN 840-3:2004 Ruchome pojemniki na odpady, Część 3: Pojemniki czterokołowe o pojemności do 1300 l z wypukłą (wypukłymi) pokrywą (pokrywami) do obrotowych i/lub grzebieniowych mechanizmów załadowniczych, Wymiary i konstrukcja.
- Norma PN-EN 840-6:2004 Ruchome pojemniki na odpady, Część 6: Wymagania dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia pracownika.
- Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym, Dz.U. 2018 poz. 1139.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie warunków technicznych.

